

Dosarul nr. 3ra-211/15

Instanța de fond: Judecătoria Râșcani – I. Rabei

Instanța de apel: CA Bălți – A. Gheorghieș, N. Chircu, A. Albu

DECIZIE

25 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecători:

Elena Covalenco, Dumitru Mardari,
Petru Moraru, Maria Ghervas,

examinând recursul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Râșcani,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Baciu Mihail” reprezentată de Mihail Baciu împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Râșcani cu privire la anularea actelor administrative,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Râșcani și menținută hotărârea Judecătoriei Râșcani din 15 aprilie 2014,

CONSTATĂ :

La 07 februarie 2014 ÎI „Baciu Mihail” reprezentată de Mihail Baciu a depus cerere de chemare în judecată împotriva IFS pe r-nul Râșcani cu privire la anularea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că inspectorii IFS pe r-nul Râșcani au efectuat control fiscal la ÎI „Baciu Mihail” privind respectarea legislației fiscale, iar ca urmare a fost întocmit actul nr. 1-620982 din 18 septembrie 2013, din conținutul căruia rezultă că ÎI „Baciu Mihail” în activitatea sa a admis abateri și

încălcări a legislației fiscale manifestate prin comercializarea băuturilor alcoolice marcate cu timbre de acciz false.

Ca urmare, prin decizia nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013 față de ÎI „Baciu Mihail” a fost aplicată amendă pentru încălcarea art. 262 Cod fiscal în mărime de 50000 lei, pe care ÎI „Baciu Mihail” a achitat-o în baza art. 234 alin. (2) Cod fiscal.

Totodată, nefiind de acord cu decizia dată, ÎI „Baciu Mihail” a contestat-o, iar prin decizia nr. 79-3-182/933 din 05 decembrie 2012 contestația a fost considerată ca fiind neîntemeiată, contribuabilul fiind obligat să execute decizia nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013.

Reclamantul a menționat că actele emise de IFS pe r-nul Râșcani sunt neîntemeiate, deoarece băuturile ridicate la 18 septembrie 2013 au fost procurate în baza facturii fiscale seria FV nr. 0421534 din 12 martie 2011 de la SC „Optim Comerț” SRL precum și de la SC „Standartul Calității” SRL în baza facturilor fiscale seria FV nr. 8511926 din 22 mai 2012, iar ÎI „Baciu Mihail” nu poate purta răspundere pentru veridicitatea timbrelor aplicate pe aceste sticle.

De asemenea, reclamantul și-a manifestat dezacordul și față de acțiunile inspectorului fiscal, care a ridicat băuturile nominalizate fără a fi împachetate și sigilate în ordinea prevăzută de lege la locul ridicării, nefiind întocmit și înmănat un careva act despre ridicarea sticlelor respective, cu enumerarea amănunțită a fiecărei sticle și descrierea calității.

Solicită anularea deciziilor IFS pe raionul Râșcani nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013 privind aplicarea sancțiunii fiscale față de ÎI „Baciu Mihail” și a deciziei nr. 79-3-182/933 din 05 decembrie 2013 privind respingerea contestației, ca fiind ilegale și restituirea amenzii achitată în sumă de 25000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Râșcani din 15 aprilie 2014 acțiunea a fost admisă integral, iar deciziile nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013 și nr. 79-3-182/933 din 05 decembrie 2013 au fost anulate ca fiind ilegale. (f. d. 66)

Nefiind de acord cu decizia primei instanțe IFS pe r-nul Râșcani a declarat apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Râșcani din 15 aprilie 2014 și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea înaintată de ÎI „Baciu Mihail” să fie respinsă ca neîntemeiată. (f. d. 73)

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2014 cererea de apel a fost respinsă și menținută hotărârea primei instanțe. (f. d. 84)

La 17 decembrie 2014 IFS pe r-nul Râșcani a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintat de ÎI „Baciu Mihail” să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului recurentul a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, menționând că instanțele de judecată la examinarea litigiului dat au aplicat eronat normele de drept material, iar concluziile instanțelor de judecată sunt în contradicție cu prevederile Codului fiscal.

La 13 februarie 2015 ÎI „Baciu Mihail” a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând respingerea recursului declarat de IFS pe r-nul Râșcani cu menținerea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 decembrie 2014, în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cerinței privind anularea deciziei IFS pe r-nul Râșcani nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013 asupra cazului de încălcare fiscală comisă de ÎI „Baciu Mihail” și emiterea unei încheieri prin care a dispune încetarea procesului în pricina civilă la cerința ÎI „Baciu Mihail” cu privire la anularea deciziei IFS pe r-nul Râșcani nr. 79-3-182/933 din 05 decembrie 2013 emisă pe marginea contestației împotriva deciziei IFS pe r-nul Râșcani nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. d) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art.265 și 267.

Din actele speței rezultă că prin decizia Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Râșcani nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013, adoptată în baza art. 262 Cod fiscal, ÎI „Baciu Mihail” a fost supusă sancțiunii fiscale sub formă de amendă în mărime de 50000 lei pentru comercializarea mărfurilor cu timbre de acciz falsificate.

Fiind investită cu judecarea acțiunii în cauză, care are ca obiect anularea deciziei IFS pe r-nul Râșcani nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013, precum și a deciziei nr. 79-3-182/933 din 05 decembrie 2013, prima instanță a găsit-o întemeiată, invocând în sensul dat că ÎI „Baciu Mihail”, procurând producția alcoolică de la alți furnizori, nu poartă răspundere pentru marcarea băuturilor cu timbre de acciz false. Faptul că a comercializat această băutură nu demonstrează vinovăția acestuia în aplicarea timbrelor de acciz false. Totodată, prima instanță a stabilit că producția alcoolică, depistată de către inspectorii fiscali în unitatea comercială, a fost procurată de la SC „Optim Comerț” SRL și SC „Standartul Calității” în temeiul facturilor fiscale seria FV nr. 0421534 din 12 martie 2011 și nr. FV nr. 8511926 din 22 mai 2012.

Soluția dată de prima instanță a fost menținută și de instanța de apel, care a mai reținut și faptul încălcării de către organul fiscal a procedurii de ridicare a sticlelor și prezentarea acestora la expertiză.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în recurs și materialul probator, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

conchide că concluzia instanțelor de judecată este una greșită, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator și aplicarea greșită a prevederilor legale.

Conform art. 224 alin. (1) Cod fiscal cumpărătura de control este o modalitate de control, exprimată în crearea artificială de către funcționarul fiscal a situației de procurare a bunurilor materiale, de efectuare a comenzii de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor fără scopul de a le achiziționa (consuma) sau de a le comercializa.

Prin prisma normei enunțate, la caz se constată că inspectorii fiscali ai IFS pe r-nul Râșcani la 03 ianuarie 2013 au efectuat un control fiscal operativ la ÎI „Baciu Mihail”, amplasat în sat. Sîngureni, r-nul Râșcani, în rezultatul căruia a fost întocmit actul de control nr. 1-591134 din 03 ianuarie 2013, în cadrul căruia s-a constatat că produsele alcoolice procurate în cadrul cumpărăturii de control, o sticlă de Vodka specială „Zernoff” marcată cu timbru de acciz nr. 1003016182488; o sticlă de băutură alcoolică aromatizată tare „Gospodar” marcată cu timbru de acciz nr. 1003001823484; o sticlă de Vodka „Vodka Bună” clasic, marcată cu timbru de acciz nr. 1003018505952; o sticlă de băutură alcoolică aromatizată tare „Gospodar” lămâie, marcată cu timbru de acciz nr. 1003013869375; o sticlă de băutură alcoolică aromatizată tare „Petrovskaia” Răchițele, marcată cu timbru de acciz nr. 1003018510457, aveau semne de contrafacere, din care motiv a fost transmisă la expertiza tehnico-științifică.

La fel, actele cauzei demonstrează că prin raportul de constatare tehnico-științifică nr. 2256-1 din 08 aprilie 2013, întocmit de către Direcția tehnico-criminalistică a MAI, în urma aplicării tehnicii speciale, s-a constatat că timbrele de acciz nr. 1003016182488, nr. 1003018510457, nr. 1103001823484 nr. 1003018505952 au fost apreciate ca fiind false.

În urma efectuării expertizei sus menționate, la 18 septembrie 2013 organul fiscal a inițiat un control fiscal prin metoda verificării tematiche, în rezultatul căruia s-a stabilit că ÎI „Baciu Mihail” a încălcat prevederile art. 5 alin. (2) lit. h) al Legii nr. 1100 din 30 iunie 2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice precum și art. 123 alin. (5) Cod fiscal.

Rezultatele controlului fiscal au fost expuse în actul de control nr. 1-620982 din 18 septembrie 2013 (f. d. 16) care a stat la baza sancționării contribuabilului ÎI „Baciu Mihail” conform art. 262 Cod fiscal – Lipsa „Timbrilor de acciz”, prin decizia IFS pe r-nul Râșcani nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013 cu o amendă în mărime de 50000 lei (f. d. 3), care ulterior, prin decizia nr. 79-3-164/778 din 30 octombrie 2013 conform art. 234 alin. (2) Cod fiscal a fost redusă până la 25000 lei. (f. d. 4)

Conform art. 5 alin. (2) lit. h) al Legii cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice nr. 1100-XIV din 30 iunie 2000 se interzice circulația producției alcoolice ambalate nemarcate în modul stabilit cu “Timbru de acciz”.

Conform art. 123 alin. (5) din Titlul IV Cod Fiscal mărfurile supuse accizelor, îmbuteliate în ambalaj pentru consum final, cum ar fi votca, lichiorurile și alte băuturi spirtoase, vermuturile și alte vinuri din struguri proaspeți, alte băuturi fermentate de la pozițiile tarifare 2205 și 220600, divinurile comercializate, transportate sau depozitate pe teritoriul Republicii Moldova sau importate pentru

comercializare pe teritoriul ei, precum și mărfurile supuse accizelor, îmbuteliate în ambalaj pentru consum final, procurate de la agenții economici rezidenți aflați pe teritoriul Republicii Moldova, care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sânt pasibile marcării obligatorii cu “Timbru de acciz”.

Potrivit art. 262 Cod fiscal, în redacția Legii nr. 267 din 23 decembrie 2011, lipsa timbrelor de acciz, la mărfurile supuse accizelor pasibile de marcarea obligatorie sau utilizarea unor timbre de acciz, falsificate ori nevalabile se sancționează, în cazul în care contribuabilul comercializează, transportă sau depozitează mărfuri fără timbre de acciz, sau cu timbre de acciz falsificate ori nevalabile, cu o amendă în mărime de 50000 lei.

Raportând prevederile citate la caz și având în susținere constatările relatate, instanța de recurs reține că Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Râșcani corect a stabilit, prin decizia nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013 încălcarea fiscală comisă de către ÎI „Baciu Mihail” prin comercializarea mărfurilor cu timbru de acciz contrafăcute, în temeiul art. 262 Cod fiscal.

Sunt lipsite de suport legal susținerile intimatului, reținute, de altfel, și de instanțele de judecată ierarhic inferioare precum că ÎI „Baciu Mihail” nu duce răspundere pentru falsul timbrului de acciz, marcat pe sticlele de băutură alcoolică, de către producător și procurat de dânsul în baza facturii fiscale și că nu este obligat de a dispune de mijloace tehnice, care ar depista falsificarea timbrelor de acciz, ori agentul economic poartă răspundere financiară nu pentru procurarea băuturii alcoolice cu timbru de acciz fals, dar pentru comercializarea acestei producții.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră ca lipsite de suport legal și concluziile instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la ilegalitatea deciziei contestate pe motiv că la efectuarea expertizei nu s-a păstrat integritatea obiectului ridicat.

În speță este evident că obiectul expertizei tehnico-științifice îl formează timbrul de acciz și nu sticla de votcă. Or, și din actul nr. 2256-1 din 08 aprilie 2013 rezultă că urmează a fi supus expertizei timbrele de acciz, care din start a fost suspectate ca contrafăcute.

La acest segment se vor reține și prevederile art. 222 alin. (2) Cod fiscal, care direct stipulează că în cazul constatării unei încălcări fiscale la care verificarea circumstanțelor necesită mai mult timp, materialele se transmit subdiviziunilor respective ale organului cu atribuții de control fiscal pentru efectuarea unui control fiscal prin alte metode tehnice, ceea ce a și fost îndeplinit de către reprezentantul organului fiscal, or, timbrele de acciz, care au provocat suspjecții în perioada controlului au fost transmise pentru a fi supuse expertizei tehnico-științifice.

Mai mult, facturile fiscale, prezentate în confirmarea argumentului menționat, nu demonstrează că au fost procurate anume sticlele de votcă ce au fost supuse controlului de către organul fiscal, ori în facturi lipsește informația cu privire la timbrele de acciz aplicate pe sticle.

Pe cale de consecință se va remarca faptul că în speță nu și-a găsit confirmare nici un temei pentru anularea actului administrativ în partea contestată, acesta fiind emis conform prevederilor legale, cu respectarea competenței și procedurii stabilite.

Referitor la cerința înaintată de ÎI „Baciu Mihail” privind anularea deciziei nr. 79-3-182/933 din 05 decembrie 2013, emisă pe marginea contestației împotriva

deciziei IFS pe r-nul Râșcani nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013, Colegiul constată că potrivit art. 3 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 cu modificările ulterioare, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de: a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; b) subdiviziunile autorităților publice; c) funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b). Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Prin urmare, decizia IFS pe r-nul Râșcani nr. nr. 79-3-182/933 din 05 decembrie 2013, emisă pe marginea contestației ÎI „Baciu Mihail” împotriva deciziei nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013, nu poate fi contestată în ordinea contenciosului administrativ.

În conformitate cu art. 265 lit. a) CPC instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care pricina nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Față de cele ce preced și având în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost stabilite pe deplin de către instanțele judecătorești inferioare, nefiind necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre de respingere a cerinței ÎI „Baciu Mihail” privind anularea deciziei IFS pe r-nul Briceni nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013 asupra cazului de încălcare fiscală comisă de ÎI „Baciu Mihail” și emiterea unei încheieri prin care a dispune încetarea procesului în pricina civilă la cerința ÎI „Baciu Mihail” cu privire la anularea deciziei IFS pe r-nul Râșcani nr. 79-3-182/933 din 05 decembrie 2013 pe marginea contestației împotriva deciziei IFS pe r-nul Râșcani nr. decizia nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) și d), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Râșcani.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 06 noiembrie 2014 și hotărârea Judecătoreiei Bălți din 15 aprilie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎI „Baciu Mihail” reprezentată de Mihail Baciu împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Râșcani cu privire la anularea actelor administrative cu emiterea unei noi hotărâri și încheieri prin care:

Se respinge cerința Întreprinderii Individuale „Baciu Mihail” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Râșcani cu privire la anularea deciziei nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013.

Se încetează procesul la cerința Întreprinderii Individuale „Baciu Mihail” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Râșcani cu privire la anularea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Râșcani nr. 79-3-182/933 din 05 decembrie 2013 prin care s-a respins contestația împotriva deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Râșcani nr. 79-3-153/699 din 16 octombrie 2013.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecători:

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

Petru Moraru

Maria Ghervas